

Inbedding gedragsinzichten bij VWS

De RIVM gedragsunit is onderdeel van RIVM programma 19 (COVID). In de coronacrisis is de gedragsunit snel gegroeid in omvang en relevantie. In 2021 heeft de gedragsunit een omvang van 3.9 mln euro, de offerte voor 2022 is 3 mln euro binnen programma 19. Inmiddels heeft de gedragsunit een vaste rol in de crisisbestrijding, waarbij periodiek én incidenteel onderzoek gedaan wordt naar het welbevinden van mensen in de crisis, voorkeuren m.b.t. maatregelpakketten en draagvlak. Daarnaast reflecteren zij op elk (voorgenomen) maatregelenpakket. De gedragsunit levert een bijdrage op wetenschappelijk vlak. De uitdaging hierbij is om helder onderscheid te houden tussen wetenschappelijke duiding en beleidsadvisering. Het eerste wordt gezien als een taak van het RIVM, het tweede niet. De gedragsunit probeert dit zelf duidelijk te scheiden en hierin rolzuiverheid te behouden. Desondanks kan gedragswetenschappelijke beleidsadvisering wel degelijk van nut zijn voor VWS, ook buiten de COVID crisis. Programma 19 moet na 2022 ophouden te bestaan. Onderdelen van het programma moeten na 2022 eindigen óf overgezet worden naar andere programma's. Wat geldt voor de gedragsunit, geldt dus in bredere zin voor het hele programma. Verschillende directies hebben al wel interesse getoond in het werk van de gedragsunit (buiten COVID om). O.a. directie jeugd heeft al eens aangegeven dat delen van het werk van de gedragsunit voor hen van toegevoegde waarde kan zijn. Daarnaast zijn door 5.1.2e 5.1.2e ook gesprekken gevoerd met 5.1.2e, 5.1.2e en 5.1.2e over inzet van gedragsunit rondom gezonde en groene leefomgeving. Kortom: gedragswetenschap lijkt bestaansrecht te hebben buiten de COVID crisis om.

VWS zelf heeft op dit moment één persoon met gedragsexpertise in dienst 5.1.2e MEVA). Verder is gedragswetenschap niet VWS breed ingebed. Bij DGSC-19 (J&V) is een COVID gedragsteam ingericht. Dit gedragsteam heeft overlap met de RIVM gedragsunit maar heeft een meer beleidsmatige rol. DGSC-19 stopt eind 2021 en dan zal dus ook het gedragsteam ophouden te bestaan. Bij bijvoorbeeld SZW is gedragsexpertise anders ingebed. Hier is 5.1.2e in dienst 5.1.2e Zij zetten cursussen op die via leer- en ontwikkelplein beschikbaar komen, zodat op die manier gedragswetenschap beter ingebed kan worden in het beleid.

De vraag rijst dan ook hoe gedragsinzichten het beste ingezet kunnen worden binnen VWS.

Optie 1: RIVM gedragsunit breder inzetten voor VWS brede vraagstukken

Optie 2: Mensen met Gedragwetenschappelijke expertise aannemen bij VWS, Bijvoorbeeld onder een sg/psg directie, waarmee het beschikbaar komt voor alle directies?

Optie 3: Model SZW hanteren

Optie 4: Optie 1 en 3 combineren, zodat gedragswetenschap en gedragsinzichten voor beleid beide geborgd zijn en er rolduidelijkheid is.

Twee vragen:

- Wat is de meest logische manier om gedragsinzichten in te bedden bij VWS? Één van bovenstaande opties of iets anders? En hoe dit op te starten?
- De inventarisatie geldt P19 breed (wat moeten we ermee post-COVID?). Hoe kan dit het best opgestart worden?